

چنگیز خان بخش سوم

کامپاین نظامی

دیناستی زایای غربی Western Xia Dynasty

در زمان ظهور سیاسی چنگیز خان در 1206 ، امپراطوری منگول توسط چنگیز خان و شرکایش که از طرف غرب در همسایگی تانگوس Tangus ، دیناستی زایای غربی بود، بشرق و جنوب با دیناستی جین Jin ، برقرار شده توسط جرخن Jurchen منچوریائی، کسیکه شمال چین وبطریقہ سنتی قبائل منگول را قرن هاتحت تسلط داشت، بوجود آمد.

چنگیزخان باراول مردم ، ارتش ودولت خود را بسیچ کرد تا آماده جنگ با زایای غربی گردد ، زی زیا Xi Xia نزدیک به سرزمین منگول بود .اوبه یقین معتقد بود که دیناستی قدرتمند جین بکمک حاکم جوان زی زیا نخواهد آمد. زمانیکه تانگوس از دیناستی جین کمک خواست، آنها بیچون وچرا رد کردند. با وجود مشکلات ابتدائی در گرفتن شهرها با دفاعی خوب، چنگیزبزرزی زایای غربی را در 1209 مطیع ساخت.

دیناستی جین Jin Dynasty

در 1211، بعد از غلبه بر زایای غربی، چنگیزخان دباره پلان تصاحب دیناستی جین را کشید. قومندان لشکر دیناستی جین مرتکب اشتباه تاکتیکی مینی برنکردن حمله در اولین فرصت شد. در عوض ، قومندان جین قاصدی بنام منتانگ Min-Tan به جانب منگول فرستاد، اوهم ناشیانه به منگول ها پیوسته و به ایشان گفت که ارتش جین در آنطرف گزرگاه منتظرند.در جنگی که در این گزرگاه بادگر Badger Pass رخ داد، منگول ها هزارها سرباز جین را به قتل رساندند. در 1215، چنگیز پایتخت جین یانجینگ (بعدا بنام بیجینگ Beijing) را محاصره ، تصرف وچور کرد. این عمل امپراطور زیوانسونگ Xuazong را مجبور کرد که پایتخت خود را به جنوب، به کایفنگ Kaifeng انتقال ونصف شمالی پادشاهی خود را به منگول ها واگذار کند.

خانات کارا - خیتان Kara-Khitan Khanate

کچلک Kuchlug، خان برکنار شده کنفدراسیون نایمان، به غرب رفته خانات کارا - خیتان (همچنان مشهور به کارا کیتی Kara Kity) را تصاحب کرد، چنگیز خان تصمیم گرفت که خانات کارا - خیتان را مغلوب، کچلک را شکست و ممکن او را از قدرت بیندازد. در این زمان ارتش منگول در مدت 10 سال مبارزه بدون وقفه در چین برضد زایای غربی و دیناستی جین، به تحلیل رفته بود. از این رو چنگیز تنها دو تومن (20000 "سرباز) در مقابل کچلک، تحت فرمان جنرال جوان، جبهه Jebe، مشهور به تیر را فرستاد. با این چنین قوای کم، منگول های متها جم مجبور به تغییر استراتژی شدند، به تحریک شورش داخلی در بین طرفداران کچلک رو آورده گذاشتند که خانات کارا - خیتان داوطلبانه به منگول تسلیم شوند. در نتیجه ارتش کچلک در غرب کاشغرشکست خورد. کچلک دوباره فرار کرد ولی بزودی توسط ارتش جبهه گرفتار و کشته شد. در 1218، در نتیجه شکست خانات کارا - خیتان، امپراطوری منگول کنترولش را تا به غرب دریاچه بالکاش Balkhash که سرحد با خوارزم (امپراطور خوارزمی)، یک دولت اسلامی که از بحرکسپین در غرب الا خلیج فارس و بحر عرب در جنوب میرسید، توسعه داد.

امپراطوری خوارزم

در ابتدای 1200، دیناستی خوارزم توسط شاه علاوالدین محمد اداره میشد. چنگیز خان پتانسیال ترقی را در خوارزم بحیث شریک تجار جتی مشاهده کرد، و بعوض فرستادن قوای مهاجم، مبتکرانه یک کاروان 500 نفری فرستاد تا روابط تجار جتی با امپراطور برقرار کند. به هر صورت، انالچق Inalchuq، گورنر خوارزمی شهر اوترار Otrar، بکاروانیکه از منگولیا می آمد، به بهانه اینکه کاروان یک دسیسه برضد خوارزم است، حمله کرد. وضعیت مغلقتر شد بعد از آنکه گورنر از تادیبه خسارات چور و کشتار سرباز زد. چنگیز خان دوباره گروپ دوم صفرار را برای ملاقات با شخص شاه فرستاد. شاه ریش های همه شانرا تراشیده و یکی را سر برید. این یک توهین و بی احترامی به چنگیز خان بود. او را خشمگینش ساخت، چنگیز خان پلان یک تهاجم بزرگ را کشید، حدود 200000 سرباز (20 تومن)، لایقترین جنرال ها و بعضی فرزندان خود را بسیج کرد.

ارتش منگول تحت فرمان شخصی چنگیز خان با جنرالها و فرزندانش، سلسله کوه های تین شان Tien Shan را عبور و به قلمرو امپراتوری خوارزم داخل شد. بعد از جمع آوری اطلاعات از منابع بسیار، چنگیز خان ارتش خود را به دقت آماده و به سه گروپ تقسیم کرد. فرزندش یوچی Jochi دسته اول را بطرف شمال شرق خوارزم هدایت داد. دسته دوم تحت فرمان جبهه Jebe مخفیانه به جنوب شرق خوارزم، برای اینکه با دسته اول یک حمله انبوری را بالای سمرقند بسازد، فرستاد. دسته سوم تحت امر چنگیز خان و تولوی Tolui بطرف شمال غرب حرکت کرده و از آن سمت به خوارزم حمله کرد.

ارتش شاه نظربه عوامل داخلی و خود شاه به دسته های کوچک تقسیم و متمرکز در شهر های مختلف بودند. این پراگندگی علت تعیین کننده در شکست خوارزمی ها بود، بمنگول ها اجازه داد با وجود خستگی، قوت های کوچک خوارزمی را شکست دهند بدون آنکه به کدام دفاع جمعی مواجه شوند. ارتش منگول سرریعا شهر اوترار را تصرف کرد، تکیه بر استراتژی و تکنیک عالی، چنگیز خان امر کشتار بسیاری ساکنان را داده، بگوش و چشم انالچوک نفره گذاخته ریخت تا قصد از عملش گرفته باشد. در اخیر جنگ، شاه تسلیم نشده فرار کرد. چنگیز خان سوبوتای و جبهه

را برای شکار و موظف ساخت، برای شان دوسال وقت و 20000 نفر داد. شاه بطور مرموزی در یک جزیره مربوط امپراطوری اش فوت کرد. تصرفات منگول، حتی با استاندارد های خود شان خشن بود. بعد از آنکه پایتخت سمرقند سقوط کرد، پایتخت با بقیه افراد به بخارا انتقال یافت، چنگیز خان به دوجنرال و قوتهایش دستور داد که بقیه امپراطوری خوارزم، نه تنها ساختمان های شاهی بلکه تمام شهر را تخریب کنند. پسر شاه جلالالدین، از طرف شهر های نزدیک حمایت میشد، چندین مرتبه با سربازان پدرش با منگول ها جنگ کرد. بهر صورت دعوا های داخلی باز هم شکاف بین قوت هایش بوجود آورده و مجبور شدند بخارا را ترک کرده متحمل شکست و خرابی شوند. امپراطوری خوارزمی را بطور جدی به اتمام برسانند.

در این زمان، چنگیز خان پسر سوم خود اوگدای Ögedei را پیش از آنکه لشکرش را بفرستد، به جانشینی خود انتخاب کرد و مشخص ساخت که این خان رسماً وارث مستقیمش میباشد. چنگیز خان همچنان مقالی Muqali، یکی از با اعتماد ترین جنرالها یش رابحیث قومندان اعلا ى تمام قوت های منگول در چین - جین تعیین کرد، او از جنگ با خوارزمی ها در غرب خلاص شده بود.

جیورجیا، و ولگا بلغاریا Georgia and Volga Bulgaria

بعد از شکست کامل امپراتوری خوارزم در 1220، ارتش منگول بدو دسته تقسیم شد. دسته اول تحت فرمان چنگیز خان به افغانستان و شمال هند حمله کرد، دسته دیگر از طریق قفقاز به روسیه داخل شد. وقتیکه چنگیز خان قوت های خود را از فارس و ارمنستان جمع کرده و قصد برگشت به منگولیا را داشت، قوای دوم 20000 نفری به قومانده جنرال جبه و سوبوتای عمیقاً به ارمنستان و آذربایجان داخل شده بودند. منگول ها جیورجیا را خراب، قلعه تجارتی گنوسه Genoese را چوروزمستان را در نزدیک بحیره سیاه سپری کردند. قوای سبوتای به کبچک Kipchak حمله کرد، او با عساکر پراگنده مستیسلاف Mstislav مواجه شدند، مستیسلاف سوم با 80000 روسهای کیف Kiev برای دفع حاضر شدند. سوبوتای فرستاده به شاهزاده سلاو فرستاد و تقاضای صلح جداگانه کرد، لاکن فرستاده کشته شد. در جنگ دریای کلکا Kalka در 1223، قوای سوبوتای قوای بزرگ کیف را شکست داد، در حالیکه جنگ سمارا Samara را در مقابل ولگا بلغارباخته بود.

منگول ها از اسیران خود از موجودیت مناطق حاصل خیز در ماورای مناطق بلغار آگاه شدند، و پلان تصرف هنگری و اروپا را کشیدند. شهزاده روس خواهش صلح کرد. سبوتای قبول کرد لاکن حاضر نبود که شهزاده را عفو کند. سوبوتای پلن فورم چوبی درست کرده بود که بالای آن با جنرال های خود غذا صرف میکرد. شش شاهزاده روسی بشمول مستیسلاف سوم از کیف را زیر این پلن فورم قرار داده و با فشار کشت.

چنگیز خان بعد از آن به زودی سبوتای را به منگولیا فراخواند، جبه در بازگشت به سمرقند فوت کرد. سبوتای و جبه سواکاران مشهوری بودند، آنها تمام ساحات بحیره کسپین را حلقه زده، تمام لشکرها را در مسیر راه خود، بغیر از ولگا بلغار، شکست دادند.

این دو کامپاین بطور عموم به حیث یک کامپاین انکشافی حساب شده میتواند که کوشش کرد، حساسیت سیاسی و عناصر کلتوری منطقه را بدست بیارد. در 1225 هر دولشکر به منگولیا برگشتند. این تصرفات بلاخره فارس و ترانسوکسیانا را به این امپراطوری وحشت آوری که هر مقاومت را از سر راه خود برمیداشت، متصل کرد.

زایای غربی و دیناستی جین

امپراطوری و زال Vassal تانگوس (زیای غربی) از سهمگیری در جنگ با امپراطوری خوارزم سرباز زد. در حالیکه اکثر قوای منگول تحت رهبری چنگیز خان و جنرالهایش در خارج مشغول جنگ با امپراطوری خوارزم بودند، زیای غربی و دیناستی شکست خورده جین، یک اتحادی برای مقاومت بر ضد منگول درست کردند. حساب شان آن بود که با تحلیل رفتن قابلیت های منگول در مبارزه با خوارزم ها، میتوانند جواب موثری بدهند. مسئله بیشتر تشویق کننده شد، و قتیکه جهانگشاهی خان بیشتر بطرف غرب، که قسمت عمده ارتش در کامپاین های دوام دار فارس و اروپای شرقی کشانیده شده بود.

در 1226، بزودی بعد از برگشت از شرق، چنگیز خان شروع به حمله انتقام جویانه بر تانگوس کرد. ارتش اوسریعا هایسو Heisui، گانزهو Ganzhou و سوزهو Suzhou (نه سوزهو در ولایت جیانگسو Jianfsu) را گرفت، و درخزان زیلیانگ Xiliang-fu را تصرف کرد. یکی از جنرال های تانگوت منگول هارا در جنگ نزدیک به هلانشان Helanshan دعوت کرد، لاکن با سروصدا شکست خورد. چنگیز خان شهر تانگوت را به محاصره گذاشته و با شکست دادن ارتش ضعیف تانگوت، از دریای زرد عبور کرد. قرار نظر استوره، چنگیز خان پنج ستاره متصل بهم را در آسمان دید و از آن فال پیروزی گرفت.

در 1227، لشکر چنگیز خان به پایتخت تانگوت، نینگ هیا Ning Hia حمله و آنرا تخریب کرد. و به ادامه پیشروی، لیتیا و فو Lintiao-fu، ولایت سینینگ Xining، زیندو فو Xindu-fu، و ولایت دشون Deshun را در پیروزی سریع در بهار گرفت.

در دشون، جنرال تانگوت ما جیانلانگ Ma Jianlong برای چندین روز مقاومت شدید، در جلودروازه شهر در مقابل مهاجمین کرده و شخصا آنرا رهبری میکرد. ما جیانلانگ به اثر زخم تیریکه در جنگ برایش رسیده بود، وفات کرد. چنگیز خان، بعد از تسلط بر دشون، به لیوپنشان Liupanshan (کینگشو کونتی Qingshui County، ولایت گانسو Gansu) رفت تا از تکالیف تابستانی فرار کند. امپراطوری جدید تانگوت بزودی تسلیم منگول شده و بقیه تانگوت ها بعد از آن تسلیم شدند. ناراضی از خیانت و سرپیچی، چنگیز خان امر کرد که تمام فامیل امپراطوری را بکشند، و به سلسله تانگوت خاتمه بدهند.

در اخیر این بخش نقشه آنروزی و امروزی منطقه را کنار هم قرار دادیم تا موقعیت افغانستان در زمان هجوم چنگیز خان دیده شود

ترجمه و ترتیب انجییربرات فرهید